

ան ունի պատուհաններուն եւ ի մասնաւորի հիւսիսային տրեւ-
մտեան պատուհանին հետ: Խիստ հաստ պատի մը մէջ բացուած
և զեղեցկօրէն շինուած այս որմածակը ներքնապէս աղատուած
է այժմս թագատուած լոյն կամարով մը. արդի կամարը անհա-
ւասար բարձրութեամբ իր կիսաւեր սիւներովը կը յինու սովո-
րական քարի կտորուանքներով շինուածքի մը (blocage) վրայ և
բաւական ձախող կերպով աղեղնածև փորուած վիճակով մը իր-
թէ պահպանելու համար այն ձեւը որ ունէր հին պատուհանը:
Նմանօրինակ լեցուածքներ շինուած են ուրիշ որմածակերուն առ-
ջև. և եթէ այս մասը ինքն ըստ ինքեան ստուգապէս անկանոն
բան մը չունի, կրնայ կաղմուած ըլլալ ընտիր շինուածքով,
բայց ինչ որ անկանոն է հոս և փոփոխութիւնը կը մատնէ՝ չա-
րակապութեան անյաջողութիւնն է:

Խիստ չափաւոր կտրածով (profil) ընթացիկ պսակ մը (cor-
niche) շինուածքին ամբողջ շրջանը կ'ընէ և այս արձանագրու-
թեան արժանի պարագոյն, որ է պսակին բոլորակութեան և զե-
ղեցկութեան համեմատութիւնը (modenature), նկատելի միակ
մանրամասնութիւնն է՝ և այնպիսի աննշան կերպով ալ շինուած
է որ՝ իր միջնադարեան որոշ նկարագրին հակառակ, պիտի վա-
րանէինք ընդունիլ զայն իրր հաստատութիւն «Յրանկներու»
գործին, եթէ իր վկայութիւնը շատ աւելի յստակ նշաններով
լծորդուած չըլլար. կողակին և պատուհաններուն գիծերը, մա-
նաւանդ կողակին մէջ գործածուած նիւթերուն շինութիւնը,
կամարապորտերու ճարտար կտրարուեստը (découpage) բացար-
ձակ կերպով յատկանշական են Խաչակրաց աշխատանքին մէջ:
«... Այսպիսի համեստ շէնքի մը միայն պատերուն հաստութիւնը
նկատի առնելով՝ կրնանք կարծել թէ շէնքը իր վրայ կը կրէր
ուրիշ անհետացած մասեր, թերեւս պարզ աշտարակիկներ, բայց
ոեւէ քիֆնիֆ մանրամասնութիւն չի հաստատեր զայս:

Ի մի բան, անուրանալի է որ սոյն շէնքը իր էական մասե-
րովը Խաչակիրներուն գործն է: Հուանական է որ բիւզանդական
շրջանին հոս կար մատուռ մը զոր շինած էր ուրիշ քրիստոնեայ
համայնք մը, յանուն Ս. Յակոբ Ալիեանի, յետոյ պարսիկ Ս.
Յակովկի փոխուած. նախանձախնդրութեան Ս. Յակոբ Զեբեդ-
եան առաքելոյն վկայարանին՝ որ տարբեր համայնքի մը կողմէն
իր մօտիկը բարձրացած ու պայծառացած էր նոյն թուականին...»